

Datum van inontvangstneming : 23/08/2022

Zaak C-474/22

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

15 juli 2022

Verwijzende rechter:

Bundesgerichtshof (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

3 mei 2022

Verweerster en verzoekster tot *Revision*:

Laudamotion GmbH

Verzoekster en verweerster in *Revision*:

flightright GmbH

BUNDESGERICHTSHOF

BESLISSING

[omissis]

in het geding tussen

Laudamotion GmbH, [omissis]

[omissis] Schwechat (Oostenrijk),

verweerster en verzoekster tot *Revision*,

[omissis]

en

flightright GmbH, [omissis],

[omissis] Potsdam,

verzoekster en verweerster in *Revision*

[omissis]

De Tiende civiele kamer van het Bundesgerichtshof (hoogste federale rechter in burgerlijke en strafzaken, Duitsland) heeft na de terechtzitting op 3 mei 2022 [omissis]

de volgende beslissing gegeven:

De behandeling van de zaak wordt geschorst.

Overeenkomstig artikel 267 VWEU worden het Hof van Justitie van de Europese Unie de volgende vragen voorgelegd over de uitlegging van verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91 (PB 2004, L 46, blz. 1):

1. Is voor het ontstaan van het in de artikelen 5, 6 en 7 van de verordening bedoelde recht op compensatie wegens de vertraging van een vlucht met meer dan drie uur na de geplande aankomsttijd vereist dat de passagier zich overeenkomstig artikel 3, lid 2, onder a), van de verordening op de door de luchtvaartmaatschappij, de touroperator of een erkend reisbureau aangegeven tijd, doch uiterlijk 45 minuten voor de gepubliceerde vertrektijd bij de incheckbalie meldt, of is het geval van een langdurige vertraging in vorenbedoelde zin – net zoals het geval van annulering van de vlucht – uitgezonderd van dit vereiste?
2. Indien het recht op compensatie niet enkel op grond van het ontstaan van een langdurige vertraging in vorenbedoelde zin is uitgezonderd van de verplichting om zich bij de incheckbalie te melden, geldt deze uitzondering dan ook wanneer de passagier beschikte over voldoende zekere aanwijzingen dat de vlucht pas zou aankomen met een langdurige vertraging in vorenbedoelde zin?

Motivering:

- 1 I. In haar hoedanigheid van cessionaris vordert verzoekster van verweerster de betaling van compensatie op grond van verordening (EG) nr. 261/2004 (hierna: „verordening” of „passagiersrechtenverordening”) wegens de vertraagde uitvoering van een vlucht.
- 2 De cedent had een vlucht geboekt voor 26 juni 2018 van Düsseldorf naar Palma de Mallorca, die verweerster zou uitvoeren met een geplande landing om 10:15 uur. De cedent heeft de vlucht niet genomen. De vlucht is uitgevoerd met een vertraging van 3 uur en 32 minuten.

- 3 Verzoekster heeft een compensatie van 250 EUR gevorderd. Het Amtsgericht (rechter in eerste aanleg, Duitsland) heeft de vordering afgewezen. In het door verzoekster ingestelde hoger beroep heeft de appelrechter de vordering toegewezen. Met haar beroep in *Revision*, dat de appelrechter heeft toegelaten, beoogt verweerster het herstel van het in eerste aanleg gewezen vonnis.
- 4 II. De appelrechter is ervan uitgegaan dat de cedent zijn vorderingen op verweerster rechtsgeldig aan verzoekster heeft overgedragen en dat verweerster – als luchtvaartmaatschappij die de vlucht uitvoerde – verplicht was om compensatie te betalen wegens een vertraging van meer dan drie uur.
- 5 De cedent heeft de vlucht geboekt. De aankomsttijd van de vlucht was met meer dan drie uur verlaat. Volgens de appelrechter is het niet van belang dat de cedent de vlucht niet heeft genomen, omdat de vlucht voor hem nutteloos was geworden aangezien hij door de vertraging een zakelijke afspraak zou missen. Aan de voorwaarden van artikel 3, lid 2, onder a), van de passagiersrechtenverordening is voldaan. Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie staat een langdurige vertraging bij aankomst van de vlucht van meer dan drie uur gelijk aan een annulering. Niet in te zien valt waarom een passagier die reeds vóór vertrek in kennis was gesteld van een vertraging van meer dan drie uur, nog steeds op de luchthaven zou moeten verschijnen om zijn recht op compensatie te behouden.
- 6 III. De beslissing op het beroep in *Revision* hangt af van de uitlegging van de artikelen 3, 5, 6 en 7 van de passagiersrechtenverordening.
- 7 1. Voor de toepassing van de verordening is op grond van artikel 3, lid 1, vereist dat de passagier gebruikmaakt van een vlucht op het grondgebied van een lidstaat of van een door een communautaire luchtvaartmaatschappij uitgevoerde vlucht met bestemming binnen de Gemeenschap. Tenzij de passagier naar een andere vlucht is overgeplaatst, vereist artikel 3, lid 2, onder a), van de verordening dat hij een bevestigde boeking heeft en zich tijdig – 45 minuten vóór vertrek of op de door de luchtvaartmaatschappij aangegeven tijd – vóór de gepubliceerde vertrektijd meldt bij de incheckbalie. Dit laatste geldt niet in het geval van een annulering als bedoeld in artikel 2, onder 1), en artikel 5 van de verordening.
- 8 Aangezien de cedent een bevestigde boeking had, maar zich niet uiterlijk 45 minuten vóór de gepubliceerde vertrektijd bij de incheckbalie heeft gemeld en de vlucht ook niet is geannuleerd maar is uitgevoerd, is de passagiersrechtenverordening in casu slechts van toepassing indien de – eveneens vaststaande – langdurige vertraging van de vlucht met meer dan drie uur op de eindbestemming voor de toepassing van artikel 3, lid 2, onder a), van de verordening moet worden gelijkgesteld aan een annulering.
- 9 a) Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie hebben passagiers recht op de compensatie waarin is voorzien bij artikel 5, lid 1, onder c), juncto artikel 7, lid 1, van de passagiersrechtenverordening, wanneer zij

bij de aankomst op hun eindbestemming drie uur of meer hebben verloren (zie arresten van 19 november 2009, ██████████ gevoegde zaken C-402/07 en C-432/07, [omissis], punten 61 en 69, en 23 oktober 2012, ██████████ gevoegde zaken C-581/10 en C-629/10, [omissis] punt 37; laatstelijk: beschikking van 12 november 2020, KLM Royal Dutch Airlines, C-367/20, [omissis] punt 27). Het Hof heeft deze uitlegging van de verordening met name gebaseerd op het gelijkheidsbeginsel, op grond waarvan vergelijkbare situaties niet verschillend en verschillende situaties niet gelijk worden behandeld, tenzij een dergelijke behandeling objectief gerechtvaardigd is. Passagiers van vluchten die een dergelijke vertraging hebben opgelopen en passagiers van geannuleerde vluchten bevinden zich in een vergelijkbare situatie wat betreft de compensatie waarin de verordening voorziet, aangezien zij vergelijkbare ongemakken moeten ondergaan, te weten een tijdverlies van ten minste drie uur ten opzichte van de oorspronkelijke planning van hun vlucht (arrest van 23 oktober 2012, ██████████ [OMISSIS], punten 48 e.v., 59 en 60).

- 10 b) Voor de gelijkstelling – met het oog op de toepassing van artikel 3, lid 2, onder a), van de verordening – van een langdurige vertraging op de eindbestemming in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie met een annulering zou kunnen pleiten dat beide situaties de passagier soortgelijke ongemakken kunnen bezorgen, waaruit zou kunnen worden afgeleid dat het recht op compensatie ook in het geval van een langdurige vertraging in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie niet afhankelijk kan worden gesteld van de voorwaarde dat de passagier zich uiterlijk 45 minuten vóór de vertrektijd meldt bij de incheckbalie.
- 11 Daarnaast verschillen de twee situaties evenwel op een niet onaanzienlijke wijze. Terwijl bij een annulering de niet-uitvoering van de geplande vlucht vaststaat en dus op voorhand niet van de passagiers kan worden verwacht dat zij zich bij de incheckbalie melden voor een vlucht die niet meer zal worden uitgevoerd, teneinde aanspraak te kunnen maken op de in de artikelen 5 en 7 bedoelde compensatie, kan de situatie anders zijn wanneer vóór de uitvoering van de vlucht weliswaar duidelijk is dat de vlucht vertraging zal oplopen, maar er uiterlijk 45 minuten vóór de vertrektijd nog onvoldoende aanwijzingen zijn dat de vlucht zal worden uitgevoerd met een vertraging van meer dan drie uur.
- 12 c) Tegen een dergelijke gelijkstelling zou bovendien de beschikking van het Hof kunnen pleiten volgens welke artikel 3, lid 2, onder a), van de verordening aldus moet worden uitgelegd dat aan passagiers van een vlucht met drie uur of meer vertraging bij aankomst die over een bevestigde boeking voor deze vlucht beschikken, de compensatie op grond van de verordening niet mag worden geweigerd op de enkele grond dat zij bij de indiening van hun verzoek tot betaling van compensatie niet door middel van de instapkaart hebben bewezen dat zij zich voor de vlucht in kwestie hebben gemeld bij de incheckbalie, tenzij wordt aangetoond dat deze passagiers niet met de vertraagde vlucht zijn vervoerd (beschikking van 24 oktober 2019, easyJet Airline, C-756/18, [omissis], punten 33 en 34).

- 13 Deze beslissing zou kunnen berusten op de opvatting van het Hof van Justitie dat slechts met succes aanspraak op compensatie wegens langdurige vertraging als bedoeld in artikel 3, lid 2, onder a), van de passagiersrechtenverordening kan worden gemaakt indien een passagier die niet met de vertraagde vlucht is vervoerd, zich in elk geval heeft gemeld bij de incheckbalie, wat hij kan bewijzen aan de hand van de instapkaart of andere bewijsstukken.
- 14 2. Een langdurige vertraging op de eindbestemming in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie kan voor de toepassing van artikel 3, lid 2, onder a), van de verordening evenwel slechts met een annulering worden gelijkgesteld indien niet alleen de vlucht bij aankomst drie uur of meer vertraging heeft opgelopen, maar zich ook andere omstandigheden hebben voorgedaan die vergelijkbaar zijn met een annulering.
- 15 Passagiers van wie de vlucht is geannuleerd, zijn ontslagen van de verplichting om zich op een aangegeven tijd, doch uiterlijk 45 minuten vóór de gepubliceerde vertrektijd, bij de incheckbalie te melden, omdat met de aankondiging van de annulering vaststaat dat de vlucht niet meer zal worden uitgevoerd en er dus niet meer kan worden ingecheckt.
- 16 Hiermee kan een situatie vergelijkbaar zijn waarin de passagier, bijvoorbeeld uiterlijk 45 minuten vóór de gepubliceerde vertrektijd, beschikt over voldoende zekere aanwijzingen dat de vlucht alleen nog met een vertraging van meer dan drie uur op de eindbestemming kan worden uitgevoerd. Onder deze omstandigheden staat het immers met voldoende zekerheid vast dat de vlucht nog slechts met grote vertraging op de eindbestemming kan aankomen, zodat de passagier zich bevindt in een situatie die vergelijkbaar is met een annulering.
- 17 Daarentegen zou de vergelijkbaarheid met de annulering van een vlucht kunnen ontbreken wanneer een vertraging niet is aangekondigd of een vertraging van het vertrek weliswaar is aangekondigd maar er bijvoorbeeld uiterlijk 45 minuten vóór de gepubliceerde vertrektijd geen voldoende zekere aanwijzingen zijn dat de vlucht zijn bestemming zal bereiken met een vertraging van meer dan drie uur. Aangezien onder deze omstandigheden een met een annulering vergelijkbare vertraging van de vlucht niet te verwachten valt, zou het gerechtvaardigd kunnen zijn om een vordering tot betaling van compensatie in het geval van langdurige vertraging slechts gegrond te achten indien de passagier zich voor de vlucht daadwerkelijk op de aangegeven tijd, doch uiterlijk 45 minuten vóór de gepubliceerde vertrektijd heeft gemeld bij de incheckbalie en er sprake was van een vertraging van meer dan drie uur op de plaats van aankomst.
- 18 Een dergelijke uitlegging van artikel 3, lid 2, onder a), van de verordening zou stroken met een arrest van het Bundesgerichtshof waarin is geoordeeld dat een passagier die een eveneens geboekte aansluitende vlucht had gemist wegens een vertraagde vlucht en die geen gebruik had gemaakt van een hem voor de gemiste aansluitende vlucht aangeboden alternatieve vlucht waarbij vanaf het begin vaststond dat de passagier zijn eindbestemming niet eerder dan drie uur na de

geplande aankomsttijd zou bereiken, maar die in de plaats daarvan was teruggevoerd naar de luchthaven van vertrek, recht heeft op compensatie wegens aanzienlijke vertraging, temeer daar de passagier zich in dat geval hoe dan ook bij de incheckbalie heeft gemeld voor de eerste vlucht (zie arrest van het Bundesgerichtshof van 13 november 2013 [omissis], punten 8 en 9).

- 19 IV. Derhalve moeten de in het dictum weergegeven vragen – overeenkomstig artikel 267, derde alinea, VWEU – worden voorgelegd aan het Hof van Justitie met het oog op een prejudiciële beslissing.
- 20 De rechtsvragen zijn tot nog toe niet opgehelderd in de rechtspraak van het Hof van Justitie. De beslissing van het Hof van Justitie van 24 oktober 2019 (C-756/18, [omissis] easyJet) had betrekking op andere vragen en ging slechts marginaal in op de constellatie waarin een passagier mogelijkerwijs niet is vervoerd met de verraagde vlucht.
- 21 Evenmin kan van een prejudiciële verwijzing worden afgezien omdat bij het Hof van Justitie reeds een verzoek om een prejudiciële beslissing over soortgelijke vragen aanhangig is in zaak C-517/21. Ten eerste komen de met dat verzoek gestelde vragen niet volledig overeen met die welke in het onderhavige geschil moeten worden gesteld. Ten tweede kan voor het reeds aanhangige verzoek niet met zekerheid worden voorspeld welk verloop deze procedure voor het Hof van Justitie zal hebben en of de gestelde vragen daadwerkelijk zullen worden beantwoord, dan wel of de procedure voortijdig zal worden beëindigd, bijvoorbeeld ten gevolge van proceshandelingen van de partijen.

[omissis]